

ÎNREGISTRAREA FISCALĂ A PERSOANELOR FIZICE CARE AU CALITATEA DE COMERCIANT SAU A CELOR CARE EXERCITĂ PROFESII LIBERE

Ec. Luminița IANCU-TOMȘA – Șef serviciu
Agenția Națională de Administrare Fiscală

Orice contribuabil care, potrivit legii fiscale, intră în raport juridic fiscal, trebuie să se înregistreze la organul fiscal competent, în vederea luării în evidență și obținerii codului de identificare fiscală.

Procedura de înregistrare diferă în funcție de natura activității persoanei fizice. Identificarea contribuabililor se face pe baza codului de identificare fiscală atribuit de organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, respectiv a codului de înregistrare fiscală, în cazul profesiilor libere, sau codului unic de înregistrare, în cazul comercianților.

A. Înregistrarea fiscală a persoanelor fizice care au calitatea de comerciant

În acest caz, înregistrarea fiscală se face potrivit procedurii speciale în materie, conform Legii nr. 359/2004¹ privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare, precum și Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008² privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale.

Persoanele fizice au obligația să solicite înregistrarea în registrul comerțului și autorizarea funcționării, înainte de începerea activității economice, ca persoane fizice autorizate, respectiv întreprinzători persoane fizice titulari ai unei întreprinderi individuale.

Solicitarea înregistrării se face prin depunerea cererii de înregistrare la registrul comerțului de pe lângă tribunalul din județul în care solicitantul își stabilește sediul profesional.

În termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, oficiul registrului comerțului emite certificatul de înregistrare, care conține codul unic de înregistrare și care atestă înregistrarea în registrul comerțului, autorizarea funcționării, precum și luarea în evidență de către organul fiscal competent.

Modificările ulterioare, care fac obiectul înregistrărilor de mențiuni, cum ar fi schimbarea sediului profesional sau a obiectului principal de activitate se declară la registrul comerțului în care este înregistrată persoana fizică, prin depunerea unei cereri tip pentru efectuarea modificărilor.

Pentru *modificări ale datelor declarate inițial, care nu sunt înscrise în certificatul de înregistrare* eliberat de oficiul registrului comerțului (exemplu: modificarea vectorului fiscal), contribuabilul depune la organul fiscal în a cărui evidență este înregistrat o declarație de mențiuni. Astfel, se completează corespunzător capitolul E din formularul 070 "Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere", aprobat de Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 262/2007³ pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor, cu modificările și completările ulterioare. Termenul legal este de 30 de zile de la data producerii modificărilor.

Datele referitoare la înregistrările efectuate în registrul comerțului și cele conținute în cererea de înregistrare fiscală se transmit, pe cale electronică, Ministerului Finanțelor Publice.

De menționat că persoanele fizice care solicită înregistrarea în scopuri de TVA de la înființare au obligația ca după înregistrarea în registrul comerțului să solicite eliberarea certificatului de înregistrare în scopuri de TVA la organul fiscal în a cărui rază teritorială își au sediul.

¹ *Legea nr. 359/08.09.2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice* (M.O. nr. 839/13.09.2004), cu modificările și completările ulterioare

² *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/16.04.2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale* (M.O. nr. 328/25.04.2008), cu modificările ulterioare

³ *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 262/19.02.2007 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor* (M.O. nr. 175/13.03.2007), cu modificările și completările ulterioare

În acest sens, persoanele fizice trebuie să depună o cerere de eliberare a certificatului de înregistrare în scopuri de TVA și o copie de pe certificatul de înregistrare care conține codul unic de înregistrare, eliberat de oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunal. Data înregistrării în scopuri de TVA este data eliberării certificatului de înregistrare de către oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunal.

B. Înregistrarea fiscală a persoanelor fizice care exercită profesii libere

Persoanele fizice care exercită o profesie liberă, în baza unei legi speciale, cum ar fi cea de avocat, notar, arhitect, auditor financiar etc., se înregistrează la organul fiscal în a cărui rază teritorială se află sediul activității sau locul unde se desfășoară efectiv activitatea principală. În acest sens, depun formularul 070 "Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere".

La declarația de înregistrare se anexează copii ale documentelor doveditoare, cum ar fi copia autorizației de funcționare, dovada deținerii sediului (contract de închiriere, act de proprietate) și altele.

În termen de 15 zile de la depunerea declarației de înregistrare fiscală, organul fiscal competent eliberează certificatul de înregistrare fiscală care conține codul de înregistrare fiscală al contribuabilului.

Certificatul de înregistrare fiscală conține, printre altele, următoarele:

- a) - în cazul persoanei fizice autorizate - mențiunea "Persoană fizică autorizată";
- în cazul persoanei fizice care exercită profesii libere - denumirea, potrivit legii speciale (de exemplu: "ION IONESCU - Cabinet de avocat") sau altele asemenea;
- b) numele și prenumele persoanei fizice;
- c) adresa sediului activității sau a locului unde se desfășoară efectiv activitatea principală.

Pentru *modificările ulterioare depunerii declarației de înregistrare fiscală*, în termen de 30 de zile contribuabilul trebuie să depună o declarație de mențiuni (același formular 070). În cazul modificărilor intervenite în datele declarate inițial și înscrise în certificatul de înregistrare fiscală, odată cu declarația de mențiuni se depune și certificatul de înregistrare fiscală în vederea anulării acestuia și eliberării unui nou certificat.

În cazul în care contribuabilul desfășoară mai multe activități autorizate sau activitatea se desfășoară în mai multe locații, atribuirea codului de înregistrare fiscală se face numai pentru activitatea principală, la sediul principal de desfășurare a acesteia, celelalte locații reprezentând sedii secundare.

De menționat că, pentru îndeplinirea obligațiilor fiscale potrivit reglementărilor în domeniul impozitului pe venit datorat pentru veniturile proprii, codul de identificare fiscală utilizat de persoanele fizice este codul numeric personal, potrivit art. 72 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003⁴, republicată, cu modificările și completările ulterioare⁵. În acest caz, organul fiscal competent este, de regulă, cel în a cărui rază teritorială se află domiciliul contribuabilului, potrivit legii.

⁴ Ordonanța Guvernului nr. 92/24.12.2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată (M.O. nr. 513/31.07.2007), cu modificările și completările ulterioare

⁵ Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.346/14.08.2006 privind aprobarea Procedurii de atribuire a codului de înregistrare fiscală pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere, a Procedurii de modificare a domiciliului fiscal pentru asocierile și alte entități fără personalitate juridică, precum și a modelului unor formulare (M.O. nr. 744/31.08.2006)